

There are no translations available.

Имрӯзо тахти сиёсати дурандешонаи Пешвои миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон муноси- бати сиёсиву иҷтимоӣ ва иқтисодӣ бо кишварҳои олам рушд ёфта истодааст ва мисоли равшани он миёни Тоҷикистону Ўзбекистон хувайдост.

Робитаи адабии миллатҳои тоҷику ўзбек низ решаҳои қадимӣ доранд. Аз асри 15 сар карда адабиёти ин ду миллат ба якдигар таъсири хуб расонидааст ва то ҳатто шуарову аҳли адаб бо забони якдигар эҷод мекарданд, зеро мавзеи иқомати ин ду миллат ва расму оинҳо дар ҳамзистӣ буд. Ва осори аҳли адаб бо забонҳои якдигар тарҷума мешуд ё навишта мешуд.

Масалан шоири ҳоразмӣ Саной қиссаҳои тоҷикиро ба ўзбекӣ баргардонидааст ва ё шоири ўзбек Сайқалӣ достони “Баҳром ва Гуландом”-и ҳешро аз қиссаҳои шӯрангези тоҷикӣ шурӯъ намудааст.

Аз асри 15 сар карда адибони зулқиснайн бо ду забон эҷод мекарданд. Масалан шоирони ўзбек Атоӣ, Саққоӣ, Лутфӣ ва дигарон ашъори ҳудро бо забони тоҷикӣ низ эҷод кардаанд. Ё устод Навоӣ вақто бо забони тоҷикӣ эҷод мекарданд таҳаллуси ҳудро Фанӣ ном ниҳода буданд. Ё ин ки Навоӣ дар пайравии Низомии Ғанҷавӣ асари “Ҳамса”-и ҳешро офарид. Ҳамчунин шоири асри 18-и тоҷик Ғулҳанӣ қитоби ҳеш “Зарбулмасал”-ро бо забони ўзбекӣ навиштааст.

Дар асри 20, яъне дар замони пайдоиши рӯзномаву маҷаллаҳои тоҷикиву ўзбекӣ шоирону нависандагон ва аҳли адаби ин ду миллат бо забонҳои якдигар мавод рӯи чоп меоварданд. Масалан устод Садриддин Айнӣ дар рӯзномаи “Меҳнатқашлар товушӣ” маводҳои ҳешро ба чоп меоданд. Ё дар рӯзномаи ўзбекии “Қутулиш” ашъори адибони тоҷик бо забони тоҷикӣ рӯи чоп меомад.

Тибқи сарчашмаҳои таърихӣ шоири ўзбек Ҳамза Ҳакимзода Ниёзӣ қариб 60 ғазал бо забони тоҷикӣ навиштааст.

Дар солҳои 30-юми асри 20 асарҳои устод Айнӣ-“Ғуломон” ва “Марги судхӯр” бо забонҳои

ўзбекӣ рӯи чоп омадаанд.

Дар Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, дар саҳифаи 28-ум чунин омадааст: “Фотех Ниёзӣ эҷодиёташро аз шеърҳои ўзбекӣ сар карда, баъд ҳамчун шоири тоҷик ташаккул ёфт”.

Адиби ўзбек Гафур Гулом достони “Кремл”-и устод Абулкосим Лоҳутиро ду маротиба бо забони ўзбекӣ дар ду вазн тарҷума намудааст. Ё ин ки қисме аз шеърҳои устод А.Лоҳутӣ “Ўзбекистон”, “Супориши модари ўзбек” ва ғайра аз бузургии ин мардум ва меҳнатқаринии онон дарак дода таълиф шудаанд.

Яке аз адабиётшиносони ўзбек қайд кардааст, ки танҳо баъди таълифи китоби устод Айни “Ёддошҳо” асарҳои тарҷумаҳои нависандагони ўзбек таълиф гардидан гирифтанд ва яке аз ин китобҳо “Бачагӣ”-и нависандаи ўзбек Ойбек мебошад.

Ҳамзамон устод Бобочон Гафуров якҷанд муддат дар рӯзномаи “Кизил Тоҷикистон” дар вазифаҳои ҷонишини муҳаррир ва муҳаррир шуда фаъолият намудаанд.

Ҳулоса, дар сарғаҳои ин робитаҳои адабӣ устод Абдурахмони Чомӣ ва устод Алишери Навоӣ меистанд ва ҳукм бар он аст, ки ин ду миллат асрҳои аср қарини ҳамдигар буданд ва айни замон бо сиёсати пешгирифтаи фарзанди фарзонаи миллати тоҷик, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба якдигар наздиктар шуданд. Ин албатта боиси хушнудист.